

PRO BONO

Február/2022

1. NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

V oblasti autorského práva došlo začiatkom roka 2022 k zmenám v podobe novely Autorského zákona. Zmeny sa týkajú napríklad obchodných nedostupných diel, použitia diela na účel zachovania kultúrneho dedičstva, či použitia diela poskytovateľom služby zdieľania obsahu on-line.

2. NOVELA ZÁKONA O ENVIRONMENTÁLNOFONDE

V oblasti starostlivosti o životné prostredie došlo v poslednom období k legislatívnej aktivite v podobe novelizácie zákona o Environmentálnom fonde, a to v snahe zabezpečiť jeho efektívne fungovanie a napĺňanie stratégie environmentálnej politiky na Slovensku.

3. NOVELA ZÁKONA O NELEGÁLNEJ PRÁCI A NELEGÁLNOZAMESTNÁVANÍ

Jednou zo základných otázok pracovného práva je práve otázka prevencie a ochrany pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním. Zmeny uvedenej problematiky prináša novela zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní.

4. NOVELA ZÁKONA O POSKYTOVATEĽOCH ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Novela zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti prináša do slovenskej legislatívy najmä zjednodušenie prístupu k výkonu niektorých zdravotníckych povolání, ale taktiež precizuje ustanovenia, týkajúce sa podmienok akreditácie študijných programov a povinností vzdelávacích ustanovizní, ktoré získali akreditáciu na uskutočňovanie študijných programov ďalšieho vzdelávania.

5. NOVELA ZÁKONA O REGIONÁLNEJ INVESTIČNEJ POMOCI

Novela zákona o regionálnej investičnej pomoci sa snaží reagovať na negatívne vplyvy, ktorými sa pandémia dotkla podnikateľských subjektov, prijímajúcich investičnú pomoc. Novela zákona o regionálnej investičnej pomoci má tiež zmierňovať niektoré povinnosti a podmienky na poskytnutie investičnej pomoci.

6. NOVELA ZÁKONA O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ

Zmenami si po novom prešla aj oblasť verejného obstarávania, konkrétne podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, ktorých predmetom je dodanie krmív určených pre chovné a rehabilitačné stanice, či kosenie trávnatých porastov, odstraňovanie náletových drevín a pod.

NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

V oblasti autorského práva došlo začiatkom roka 2022 k zmenám v podobe novely Autorského zákona. Zmeny sa týkajú napríklad obchodných nedostupných diel, použitia diela na účel zachovania kultúrneho dedičstva, či použitia diela poskytovateľom služby zdieľania obsahu on-line.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa 16. februára 2022 zákon č. 71/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Autorský zákon“).

→ Cieľ novely

Cieľom novely je transponovať do právneho poriadku Slovenskej republiky dve nové smernice Európskej únie. Prvou z nich je smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (ďalej len „ďalej len „smernica (EÚ) 2019/790““). Smernica (EÚ) 2019/790 pristúpila k harmonizácii rôznych oblastí autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, u ktorých si to vyžiadal rýchly rozvoj digitálneho prostredia v Európskej únii, a preto je rozčlenená do niekoľkých samostatných častí, v ktorých sa postupne dotýka rôznych tém - výnimiek a obmedzení z autorského práva, opatrení na zlepšenie licenčných praktík a prístupu k obsahu a opatrení na dosiahnutie dobre fungujúceho trhu autorských práv. Druhou smernicou preberanou do Autorského zákona je smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/789 zo 17. apríla 2019, ktorou sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom uplatniteľné na niektoré on-line vysielania vysielateľov a retransmisie televíznych a rozhlasových programov a ktorou sa mení smernica Rady 93/83/EHS (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/789“). Smernica (EÚ) 2019/789 reguluje predovšetkým časť on-line služieb spojených s vysielaním, reaguje na nové metódy retransmisie a zavádza prenos programov prostredníctvom techniky tzv. priameho vstupu. Jej cieľom je uľahčiť cezhraničné poskytovanie on-line služieb, ktoré

sú doplnkom k vysielaniu, a retransmisii televíznych a rozhlasových programov s pôvodom v iných členských štátoch, a to prispôbením právneho rámca týkajúceho sa výkonu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom relevantných pre tieto činnosti. Vo vzťahu k niektorým častiam on-line vysielania televíznych a rozhlasových vysielateľov (k tzv. doplnkovým on-line službám) preto uvedená smernica zavádza zásadu krajiny pôvodu, podľa ktorej sa k vymedzeným autorskoprávnym spôsobom použitia vypořádajú práva a uzavú licenčné zmluvy len v členskom štáte vysielateľa.

Vzhľadom na obsahovú rozsiahlosť vlastného textu novely prinášame v tomto príspevku len prehľad najdôležitejších zmien a odkazujeme aj na plné znenie novely, zverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

(1) Transpozícia čl. 8 smernice (EÚ) 2019/790 (ustanovenie § 12 Autorského zákona).

Smernicou (EÚ) 2019/790 sa rozširuje definícia **obchodne nedostupného diela** bez ohľadu na typ predmetu ochrany. Zahŕňa teda celý diapazón predmetov ochrany chránených Autorským zákonom bez ohľadu na formu vyjadrenia (či už hmotnú alebo nehmotnú, resp. digitálnu). Naďalej platí, že takéto dielo musí byť trvalo uložené v knižnici, archíve, múzeu alebo u zákonného depozitára podľa osobitného predpisu (Slovenský filmový ústav a Rozhlas a televízia Slovenska). Zároveň k tomuto dielu nie je možné ani po vynaložení primeraného úsilia získať prístup prostredníctvom bežných obchodných kanálov na primárnom trhu. Z toho dôvodu to neplatí v prípade kúpy použitej veci (napr. antikvariát) alebo v prípade teoretickej možnosti získať licenciu. Transparentnosť statusu diela ako obchodne nedostupného zabezpečuje publikácia vo verejne prístupnom zozname obchodne nedostupných diel na portáli vedenom Úradom Európskej únie pre duševné vlastníctvo (ďalej len „EUIPO“). Až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia na portáli je dielo považované za obchodne nedostupné, a tento status je rešpektovaný v celej Európskej únii. Ustanovenie § 12 Autorského zákona sa primerane vzťahuje aj na tzv. embedované diela, t. j. aj na iné dielo, ktoré je súčasťou obchodne nedostupného diela alebo je s

ním spojené. Ďalej sa vzťahuje aj na diela, ktoré neboli nikdy komerčne použité, resp. komerčne dostupné, ako aj na nikdy nezverejnené diela s prihladením na osobnostné autorské práva. Ustanovenie § 12 Autorského zákona sa za istých okolností môže vzťahovať aj na celé súbory diel.

(2) Transpozícia čl. 2 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/789 (ustanovenie § 29 ods. 1 Autorského zákona).

Technicky neutrálna definícia retransmisie bola zavedená už pri tvorbe Autorského zákona v roku 2015 a v súčasnosti sa uvedená definícia adaptuje tak, aby spĺňala všetky podmienky novej definície podľa smernice (EÚ) 2019/789. Keďže sa však najmä pri vysporiadaní práv v časti Autorského zákona o správe práv rozlišujú pojmy „retransmisia“ a „káblová retransmisia“, na účel Autorského zákona sa pojem „retransmisia“ chápe ako všeobecný pojem zahŕňajúci aj káblovú retransmisiu, pokiaľ Autorský zákon vyslovene nehovorí o káblovej retransmisii. Na odlišenie pojmu „iná osoba“ používaného aj v ustanovení § 28 Autorského zákona sa dopĺňa legislatívna skratka „prevádzkovateľ retransmisie“. V rámci definície retransmisie sa zdôrazňuje, že elektronická komunikačná sieť vymedzená v ustanovení § 2 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) zahŕňa aj verejnú sieť. Verejná sieť je v ustanovení § 2 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách definovaná ako sieť, ktorá sa úplne alebo prevažne používa na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb, ktoré podporujú prenos signálov medzi koncovými bodmi siete. Signál s programami môžu prevádzkovatelia retransmisie získať od vysielateľov napríklad zachytávaním signálu prenášaného vysielateľmi alebo prijímaním signálu priamo od nich prostredníctvom techniky priameho vstupu (vyššie uvedený tzv. paralelný priamy vstup). Výslovné zahrnutie verejnej siete do definície retransmisie reaguje na skutočnosť, že prevádzkovatelia retransmisie, ktorí spájajú vysielanie televíznych a rozhlasových programov do balíkov a poskytujú ich užívateľom súběžne s pôvodným prenosom vysielania v nezmenenej a neskrátenej podobe, používajú rôzne spôsoby retransmisie, ako napríklad cez káblové, satelitné, digitálne pozemské a mobilné siete alebo siete s uzavretým okruhom založené na internetovom protokole, ako aj cez otvorený internet. Verejná sieť však súčasne musí byť v určitej forme

chránená, nemôže ísť o úplne otvorený internet. Keďže verejná sieť musí fungovať v určitom spravovanom prostredí, nechránená verejná sieť, t. j. verejná sieť v prostredí, ktoré nie je spravovaným prostredím alebo ešte inak povedané - neregulovaný otvorený internet, je z definície retransmisie vylúčený.

(3) Transpozícia čl. 16 smernice (EÚ) 2019/790 (ustanovenie § 36 ods. 4 Autorského zákona).

Vydavatelia vrátane vydavateľov periodík a neperiodických publikácií - kníh vynakladajú investície s cieľom využívania diel uvedených vo svojich publikáciách a v niektorých prípadoch im boli odopreté príjmy, ak sa takéto diela používajú na základe výnimiek alebo obmedzení, ako napríklad pri rozmnožovaní prostredníctvom reprografického zariadenia. Vo viacerých členských štátoch sa náhrada odmeny za používanie na základe takýchto výnimiek alebo obmedzení už rozdeľuje medzi autorov a vydavateľov. Uvedený prístup bol však spochybnený rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-572/13 (Rozsudok Súdneho dvora (štvrtá komora) z 12. novembra 2015 vo veci Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Repobel SCRL za účasti Epson Europe BV). S cieľom zohľadniť túto situáciu a zvýšiť právnu istotu pre všetky zúčastnené strany umožňuje smernica (EÚ) 2019/790 v čl. 16 členským štátom takýto systém zaviesť. O výške podielu z náhrady odmeny za reprografiu rozhodne valné zhromaždenie príslušnej organizácie kolektívnej správy.

(4) Zavedenie výnimky na použitie diela na účel zachovania kultúrneho dedičstva (ustanovenie § 49a Autorského zákona).

Na základe takejto výnimky by malo byť možné vyhotovovať rozmnoženiny s použitím vhodného nástroja, prostriedku či technológie zachovávaná, v akomkoľvek formáte alebo na akomkoľvek nosiči, v požadovanom množstve, v ktoromkoľvek štádiu životnosti diela alebo iného predmetu ochrany a v rozsahu potrebnom na účely zachovávaná. Inštitúcie nevyhnutne nedisponujú technickými prostriedkami alebo odbornými znalosťami na to, aby samy vykonávali úkony potrebné na zachovanie svojich zbierok, najmä v digitálnom prostredí, a preto by mohli na tento účel využiť pomoc iných inštitúcií a iných tretích strán konajúcich v ich mene a na ich zodpovednosť vrátane tých, ktoré majú sídlo v iných členských štátoch. Diela a iné predmety ochrany sa považujú za trvalo uložené v inštitúcii, ak táto inštitúcia vlastní alebo trvalo

uchováva rozmnoženiny takýchto diel alebo iných predmetov ochrany, napríklad v dôsledku prevodu vlastníctva, licenčnej zmluvy, zákonných povinností odovzdať povinný výtlačok alebo dohodu o trvalej úschove.

(5) Zavedenie výnimky z autorského práva na použitie obchodne nedostupného diela (ustanovenie § 51a až § 51c Autorského zákona).

V zmysle čl. 8 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/790 sa zavádza výnimka z autorského práva na použitie obchodne nedostupného diela pre prípady, keď ku konkrétnemu typu diel nevykonáva kolektívnu správu práv žiadna organizácia kolektívnej správy spĺňajúca podmienky podľa ustanovenia § 79 ods. 1 Autorského zákona. Používanie obchodne nedostupných diel je v prvom rade založené na licenčnom mechanizme rozšírených hromadných licenčných zmlúv, ale vo výnimočnom prípade sa môže stať, že neexistuje subjekt oprávnený udeliť licenciu na niektoré typy diel a iných predmetov ochrany, a tieto by boli úplne vylúčené z použitia. Výnimka je tak komplementárna k licenci, kde chýba jedna zo zmluvných strán. Na účely vyjasnenia územnej pôsobnosti sa stanovuje fikcia, podľa ktorej k použitiu dochádza na území zmluvného štátu, kde je inštitúcia usadená. Nekomerčný účel použitia v sebe zahŕňa aj zákaz použitia prostredníctvom komerčnej webovej stránky. Smernica (EÚ) 2019/790 zavádza dve výnimky na použitie diela pri čerpaní údajov (tzv. text and data mining). Výnimka v oblasti výskumu obsahuje obmedzený výpočet oprávnených osôb - knižnica, archív, múzeum, škola alebo zákonný depozitár podľa osobitného predpisu. Nič však nebráni beneficiantom výnimky, aby sa v rámci verejno-súkromného partnerstva mohli spoľahnúť na svojich súkromných partnerov, a to aj prostredníctvom využitia ich technologických nástrojov. Kládne sa dôraz na bezpečnosť uchovávaní údajov. Vzhľadom na potenciálne vysoký počet žiadostí o prístup k ich dielam alebo iným predmetom ochrany a ich sťahovanie by mali mať nositelia práv možnosť uplatňovať opatrenia, ak existuje riziko ohrozenia bezpečnosti a integrity ich systémov alebo databáz. Takýmito opatreniami by sa mohlo napríklad zabezpečiť, aby k ich údajom mali prístup len osoby, ktoré majú zákonný prístup, a to aj prostredníctvom potvrdenia IP adresy alebo autentifikácie používateľa (napr. prideleným heslom). Tieto opatrenia by mali byť aj naďalej primerané súvisiacim rizikám, nemali by prekračovať rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľa zaistiť bezpečnosť a integritu

systému, a nemali by oslabovať účinné uplatňovanie výnimky. Všeobecná výnimka na použitie diela pri čerpaní údajov neobsahuje výpočet beneficiantov, ani účel, avšak umožňuje autorovi urobiť výhradu, a tým využitiu výnimky zabrániť. Výhradu možno vykonať napr. na základe používania strojovo čitateľných prostriedkov vrátane metaúdajov (metadát) a podmienok webového sídla alebo služby, zmluvnými dohodami alebo jednostranným vyhlásením. V praxi ale nie všetky úkony tzv. text a data miningu zahŕňajú použitie v zmysle Autorského zákona - najmä vyhotovenie rozmnoženiny diel alebo iných predmetov ochrany alebo extrakciu obsahu z databázy. Niekedy sa tzv. text a data mining vykonáva len vo vzťahu k faktom alebo údajom, ktoré nie sú vôbec chránené autorským právom. V týchto prípadoch tieto činnosti vôbec nespádajú pod úpravu Autorského zákona. Naopak, ak dochádza k autorskoprávnemu použitiu, ale neexistuje žiadna uplatniteľná výnimka alebo obmedzenie (napr. výnimka na dočasné vyhotovenie rozmnoženiny diela podľa ustanovenia § 54 Autorského zákona, resp. novozavedené výnimky na text a data mining), vyžaduje sa od nositeľov práv udelenie súhlasu na takéto úkony.

(6) Transpozícia čl. 17 smernice (EÚ) 2019/790 (ustanovenie § 64a až 64f Autorského zákona).

Definícia poskytovateľa služby zdieľania obsahu online vrátane pozitívneho a negatívneho výpočtu je obsiahnutá v zákone o mediálnych službách (ktorý pre účely zosúladenia pojmov so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu pracuje s pojmom poskytovateľ platformy). Európska komisia vydala k tejto problematike usmernenia vo forme oznámenia (oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade - Usmernenia k čl. 17 smernice (EÚ) 2019/790 o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu, COM (2021) 288 final). Cieľom týchto usmernení je podľa Európskej komisie podporiť správnu a koherentnú transpozíciu čl. 17 smernice (EÚ) 2019/790 v jednotlivých členských štátoch s osobitným prihliadnutím na potrebu vyváženosti základných práv a využívania výnimiek a obmedzení a pomôcť účastníkom trhu, ktorí musia

pri vykonávaní **čl. 17** smernice (EÚ) 2019/790 dodržiavať vnútroštátne právne predpisy. V súlade s **čl. 17 ods. 1** smernice (EÚ) 2019/790 sa vyjasňuje, že poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu vykonávajú verejný prenos, keď poskytujú verejnosti prístup k dielam chráneným autorským právom alebo iným predmetom ochrany, ktoré nahrali ich užívatelia. Poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu by preto mali na toto použitie získať súhlas od príslušných nositeľov práv, a to prostredníctvom licenčnej zmluvy. Ustanovenia **§ 64a až § 64f** Autorského zákona stanovujú špeciálny režim zodpovednosti poskytovateľov služby zdieľania obsahu on-line v prípade používania nelegitímneho obsahu, ak kumulatívne naplnia stanovené podmienky. Ide o objektívnu zodpovednosť so stanovením liberálnych dôvodov - štandardný režim a dva ľahšie režimy pre vymedzenú skupinu poskytovateľov služieb zdieľania obsahu on-line (na základe princípu proporcionality). Tieto režimy zodpovednosti však nemôžu využiť poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line, ktorých hlavným účelom alebo jedným z hlavných účelov je vykonávať alebo uľahčovať neoprávnené použitie diel. V Autorskom zákone sa tak zavádzajú dva rozdielne modely poskytovania informácií - „**relevantné a nevyhnutné informácie**“ poskytované vopred a „**dostatočne odôvodnené oznámenie**“ uplatnené následne. Relevantné a nevyhnutné informácie by sa mali poskytovať vopred, lebo slúžia na prevenciu nahratia a sprístupňovania nelegitímneho obsahu. Ak nositelia práv neposkytnú poskytovateľom služieb zdieľania on-line obsahu relevantné a potrebné informácie o svojich konkrétnych dielach alebo iných predmetoch ochrany, poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line by nemali byť zodpovední za nepovolené úkony verejného prenosu takýchto neidentifikovaných diel alebo iných predmetov ochrany. Predmetné informácie by mali byť presné, aby poskytovateľovi služieb zdieľania obsahu on-line umožňovali konať. Informácie, ktoré sa môžu považovať za „relevantné“, sa budú líšiť v závislosti od dotknutých diel a od okolností týkajúcich sa konkrétnych diel a iných predmetov ochrany. Informácie by mali byť presné, aspoň pokiaľ ide o osobu nositeľa práv ku konkrétnemu dielu alebo predmetu ochrany. Informácie, ktoré sa môžu považovať za „nevyhnutné“, sa budú líšiť v závislosti od riešení zavedených poskytovateľmi služieb. To, či sú informácie poskytnuté nositeľmi práv „relevantné“ aj „nevyhnutné“, by sa malo posudzovať individuálne. Keďže spolupráca je kľúčová, pojem „nevyhnutné a relevantné

informácie“ zároveň predpokladá, že poskytovatelia služieb zohľadnia povahu a kvalitu informácií, ktoré dokážu nositelia práv realisticky poskytnúť. Vzhľadom na to by sa mala podporovať spolupráca medzi nositeľmi práv a poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu v oblasti najlepšieho prístupu k identifikácii diel. Naopak „dostatočne odôvodnené oznámenie“ prichádza do úvahy po nahratí nelegitímneho obsahu (ex post). Pokiaľ ide o jeho obsah, je možné sa odvolať na Odporúčanie (Európskej komisie) o opatreniach na účinný boj proti nezákonnému obsahu na internete (**C(2018) 1177 final**). „Dostatočne odôvodnené oznámenie“ by malo byť „dostatočne presné a náležité odôvodnené s cieľom umožniť poskytovateľom služieb prijímať informované a uvážlivé rozhodnutia v súvislosti s obsahom, ktorého sa oznámenie týka, a konkrétne rozhodnutia o tom, či sa má obsah považovať za nezákonný obsah.“ Konkrétne by mali oznámenia obsahovať „vysvetlenie dôvodov, prečo sa predkladateľ domnieva, že obsah sa má považovať za nezákonný, a v ktorých sa jednoznačne uvádza, kde sa tento obsah vyskytuje. Tento systém oznámenia a odstránenia nepovoleného obsahu a oznámenia a zamedzenia jeho budúcemu nahratiu sa uplatňuje, keď sa na webových sídlach poskytovateľov služieb zdieľania obsahu on-line sprístupní nepovolený obsah (resp. na ich službách, ktoré majú na pozadí webové sídlo, ale vizuálne fungujú na báze aplikácie). V praxi môže dôjsť k sprístupneniu nepovoleného obsahu napríklad, ak nositelia práv vopred neposkytnú poskytovateľom služieb zdieľania obsahu on-line „relevantné a nevyhnutné informácie“ s cieľom zabrániť dostupnosti nepovoleného obsahu a po sprístupnení daného obsahu požiadajú ex post o jeho odstránenie a zamedzenie jeho budúcemu nahratiu na základe nevyhnutných a relevantných informácií od nositeľov práv. Prípadne sa môže stať, že poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line vynaložia najlepšiu snahu na zabránenie dostupnosti nepovoleného obsahu, ale napriek tomu bol nepovolený obsah dostupný z objektívnych príčin, napríklad ho nebolo možné rozpoznať z dôvodu vlastných obmedzení technológií.

(7) Transpozícia čl. 5 ods. 2 a čl. 6 smernice (EÚ) 2019/789 (ustanovenie 125a Autorského zákona).

Ustanovenie **§ 125a** Autorského zákona rieši vzťah medzi vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, ktorý chce použiť vysielanie.

Predovšetkým sa stanovuje princíp vedenia rokovaní o uzavretí licenčnej zmluvy v dobrej viere, z čoho môže napríklad vyplývať, že obe strany rokovaní by si mali poskytnúť potrebné informácie, resp. nezatajovať dôležité skutočnosti schopné ovplyvniť licenčné dojednania alebo náležitosti zmluvy. Tento princíp sa aplikuje, keď rokovania už začali, resp. prebiehajú. Pri stanovovaní licenčných podmienok vrátane licenčného poplatku za retransmisiu by sa mala napríklad okrem iného zohľadniť ekonomická hodnota používania práv v obchode vrátane hodnoty prisudzovanej konkrétnemu spôsobu retransmisie. Na to nadväzuje aj určitá miera transparentnosti, že ak vysielateľ poverí určitú osobu zastupovaním a uzatvorením licenčnej zmluvy v jeho mene (napr. určitý nezávislý subjekt správy, organizáciu kolektívnej správy, advokátsku kanceláriu a pod.), je povinný vysielateľ alebo táto tretia osoba preukázať skutočnosť, že je ozaj oprávnená konať za vysielateľa prevádzkovateľovi retransmisie, napr. predložením kópie plnej moci alebo zmluvy o zastupovaní. V prípade, ak by nedošlo k dohode na uzavretí licenčnej zmluvy medzi vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, Autorský zákon dáva možnosť obom stranám využiť alternatívnu metódu vyriešenia ich sporu prostredníctvom mediácie.

(8) Transpozícia čl. 15 smernice (EÚ) 2019/790 (ustanovenie § 129a až § 129h Autorského zákona).

Novelou sa zavádza nový predmet ochrany - **periodikum a nový nositeľ práv - vydavateľ periodika**. K periodikám, na ktoré by sa toto vymedzenie malo vzťahovať, patria napríklad denníky, týždenníky a mesačníky všeobecného alebo osobitného zamerania vrátane časopisov založených na predplatnom a spravodajské webové sídla, ale aj napríklad ročenky vychádzajúce raz ročne. Periodické publikácie vydané na vedecké alebo akademické účely, ako sú vedecké časopisy,

by nemali požívať ochranu priznanú periodikám. Uvedená ochrana by sa nemala vzťahovať ani na webové sídla, ako sú blogy, ktoré poskytujú informácie v rámci činnosti, ktorá sa nevykonáva z podnetu, v redakčnej zodpovednosti a pod kontrolou poskytovateľa služieb, ako je napríklad vydavateľ spravodajstva. Periodiká obsahujú prevažne literárne diela, ale čoraz viac zahŕňajú aj iné druhy diel a iných predmetov ochrany, najmä fotografie a videá, ktoré sú určené na poskytovanie informácií verejnosti najmä formou spravodajstva a publicistiky. Ustanovenie **§ 129a až § 129h** Autorského zákona kopírujú systematiku ostatných častí Autorského zákona týkajúcich sa práv súvisiacich s autorským právom. V zmysle smernice (EÚ) 2019/790 zavádza definície, obsah majetkových práv a trvanie. Podobne, ako aj iné práva súvisiace s autorským právom len s majetkovou zložkou, sú tieto práva prevoditeľné. Nové právo vydavateľa periodika nemá vplyv na používanie periodika individuálnym používateľom pre súkromnú potrebu a na účel, ktorý nie je priamo ani nepriamo obchodný, na nakladanie s hypertextovým odkazom, na použitie nadpisu, individuálnych slov alebo veľmi krátkeho úryvku z periodika, ktorý nie je schopný byť náhradou za celé dielo, na použitie voľných diel a na využívanie výtvorov, ktoré nie sú chránené týmto zákonom (napr. informácie, denné správy). Na nové právo a jeho nositeľa sa primerane vzťahujú ustanovenia o výnimkách a obmedzeniach, o záväzkovom práve (s výnimkou práva na informácie v rámci transparentnosti v licenčných vzťahoch a práva na dodatočné vyrovnanie), ochrane, ako aj nové ustanovenia o použití diela poskytovateľom služby zdieľania obsahu on-line. V zmysle **čl. 15 ods. 5** smernice (EÚ) 2019/790 sa zavádza povinnosť zaplatiť nositeľom práv k predmetom ochrany zahrnutým do periodika primeraný podiel z odmien za použitie periodika poskytovateľmi služieb informačnej spoločnosti.

Novela nadobúda účinnosť dňa **25. marca 2022**.

NOVELA ZÁKONA O ENVIRONMENTÁLNOM FONDE

V oblasti starostlivosti o životné prostredie došlo v poslednom období k legislatívnej aktivite v podobe novelizácie zákona o Environmentálnom fonde, a to v snahe zabezpečiť jeho efektívne fungovanie a napĺňanie stratégie environmentálnej politiky na Slovensku.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **16. februára 2022** zákon č. **66/2022** Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **587/2004** Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EF“).

→ Podstata novely

Novela podľa dôvodovej správy rieši najmä úpravy a doplnenia účelu, na ktorý môžu byť poskytnuté a použité finančné prostriedky z rozpočtu Environmentálneho fondu, pričom navrhované zmeny posilňujú hlavný zámer a cieľ Environmentálneho fondu podporovať starostlivosť o životné prostredie a budú mať dlhodobý pozitívny vplyv na životné prostredia. Upravujú sa aj schémy zverejňovania špecifikácií činností a podávania žiadostí na poskytnutie podpory formou dotácie, pričom výsledkom zmien má byť jednoduchší a prehľadnejší proces poskytovania podpory formou dotácie a/alebo úveru žiadateľom, sprehľadnenie a zefektívnenie postupov poskytovania podpory Environmentálnym fondom a zabezpečenie možnosti Environmentálneho fondu operatívne reagovať na požiadavky zo strany žiadateľov, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a schopnosti prijímať operatívne opatrenia. Účelom novely je aj zvýšenie kontroly a preverovania si subjektov, ktorým má byť poskytnutá podpora z Environmentálneho fondu ako aj účelu, na ktorý má byť podpora poskytnutá. Zmeny by mali zabezpečiť vyššiu ochranu prostriedkov z Environmentálneho fondu pred ich zneužitím v rozpore s prioritami a cieľmi stratégie štátnej environmentálnej politiky schválenej vládou Slovenskej republiky. Účelom novely je tiež snaha zabezpečiť

flexibilnejšiu možnosť úpravy náležitostí žiadostí o poskytnutie podpory, predovšetkým z dôvodu snahy o zjednodušenie

administratívneho zaťaženia žiadateľov o poskytnutie podpory.

→ Poskytovanie prostriedkov Environmentálneho fondu

Zmenou si po novom prechádza najmä úprava samotného poskytovania prostriedkov Environmentálneho fondu (ďalej len „fond“).

V rámci ustanovenia **§ 4 ods. 1** zákona o EF dochádza okrem iného k doplneniu nových účelov, na ktoré možno poskytnúť a použiť prostriedky fondu.

„Prostriedky fondu možno poskytnúť a použiť na **(1)** ochranu a starostlivosť o životné prostredie na území národných parkov a zlepšenie kvality života obyvateľov obcí, ktorých katastrálne územia sa nachádzajú v národných parkoch, a podporu trvalo udržateľného rozvoja týchto obcí“ (ustanovenie **§ 4 ods. 1 písm. am)** zákona o EF), **(2)** úhradu zvýšených nákladov spojených s prírodou blízkym hospodárením v lesoch v treťom až piatom stupni ochrany (ustanovenie **§ 4 ods. 1 písm. an)** zákona o EF), **(3)** ochranu a starostlivosť o životné prostredie na území chránených vodohospodárskych oblastí“ (ustanovenie **§ 4 ods. 1 písm. ao)** zákona o EF).

Novela prináša aj nové znenie ustanovenia **§ 4 ods. 3** zákona o EF („Poskytovanie a použitie prostriedkov fondu musí byť v súlade s prioritami a cieľmi stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky na príslušné obdobie schválenej vládou Slovenskej republiky. Fond najneskôr do 31. marca kalendárneho roka zverejní na svojom webovom sídle zoznam činností podľa ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. a) až e) a i) až l), n), ad), ah), am), an) a ao)** zákona o EF, na ktoré možno predložiť žiadosť o podporu v nasledujúcom roku. Na návrh Rady fondu (ďalej len „rada“) alebo ministra životného prostredia (ďalej len „minister“) môže fond rozšíriť zoznam činností o

nové činnosti, ktoré fond do siedmich dní odo dňa predloženia jej finálneho znenia na zverejnenie zverejní na svojom webovom sídle“ (ustanovenie **§ 4 ods. 3** zákona o EF).

Ustanovenie **§ 4** zákona o EF je tiež po novom doplnené aj o nové znenie odsekov **4 a 5**.

„Zverejnený zoznam činností podľa ustanovenia **§ 4 ods. 3** zákona o EF obsahuje predpokladané termíny zverejnenia jednotlivých špecifikácií činností. Fond je povinný zverejniť všetky špecifikácie činností podľa zverejneného zoznamu činností v súlade s ustanovením **§ 4 ods. 3** zákona o EF“ (ustanovenie **§ 4 ods. 4** zákona o EF).

„Zverejnená špecifikácia činností obsahuje najmä **(A)** okruh oprávnených subjektov, ktoré môžu požiadať o podporu, **(B)** presné vymedzenie činností, na ktoré možno požiadať o podporu, **(C)** náležitosti príloh žiadosti o podporu, **(D)** lehotu na predkladanie žiadostí o podporu formou dotácie, pričom lehota nemôže byť kratšia ako dva kalendárne mesiace od zverejnenia špecifikácie činností, **(E)** zoznam údajov, informácií a potvrdení potrebných na posúdenie žiadosti o podporu“ (ustanovenie **§ 4 ods. 5** zákona o EF).

Novelizáciou si prešlo aj ustanovenie **§ 4 ods. 11** zákona o EF („Správca vodohospodársky významných vodných tokov na účely úhrady podľa ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. o)** zákona o EF doručí ministrom do 15. mája oznámenie o výške poplatkov za odbery podzemných vôd a poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd za predchádzajúci kalendárny rok, skutočne uhradených na účet fondu podľa osobitného predpisu, upravených o ročné zúčtovanie nedoplatkov a preplatiek podľa osobitného predpisu, ktoré fond oznámi správcovi vodohospodársky významných vodných tokov do 10. mája kalendárneho roka“ (ustanovenie **§ 4 ods. 11** zákona o EF).

Premenou prešlo aj ustanovenie **§ 4c** upravujúce **financovanie riešení na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie**.

„O prostriedky fondu na účely ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. ad)** zákona o EF môže požiadať žiadateľ oprávnený predložiť žiadosť na poskytnutie prostriedkov fondu podľa činností uvedených v špecifikácii činností zverejnených podľa ustanovenia **§ 4 ods. 5** zákona o EF“ (ustanovenie **§ 4c ods. 1** zákona o EF).

„Prostriedky fondu možno poskytnúť žiadateľovi najviac do výšky 100 % priamych nákladov vynaložených na účely ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. ad)** zákona o EF; za priame náklady sa považujú náklady na služby alebo tovary priamo súvisiace s riešením, ktorým sa zabezpečuje starostlivosť o životné prostredie“ (ustanovenie **§ 4c ods. 2** zákona o EF). „Fond uzavrie so žiadateľom zmluvu o poskytnutí prostriedkov fondu na účely ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. ad)** zákona o EF na základe rozhodnutia ministra o poskytnutí prostriedkov fondu na uvedené účely“ (ustanovenie **§ 4c ods. 3** zákona o EF).

„Žiadosť sa podáva v písomnej forme bezodkladne po vzniku stavu, ktorým je mimoriadne závažná environmentálna situácia, v súvislosti s ktorou žiadateľ žiada prostriedky fondu. Žiadosť obsahuje **(A)** údaje v súlade s ustanovením **§ 9 ods. 1 písm. a) až c)** zákona o EF, **(B)** účel a výšku požadovaných prostriedkov fondu, **(C)** ďalšie údaje a doklady potrebné na posúdenie žiadosti, o ktoré si fond požiada“ (ustanovenie **§ 4c ods. 4** zákona o EF).

„Fond vedie evidenciu podaných žiadostí a vykoná ich kontrolu. Fond môže vyzvať žiadateľa, aby v lehote určenej fondom žiadosť doplnil. Ak žiadateľ v tejto lehote žiadosť nedoplní, fond ju nezaradí do zoznamu žiadostí o poskytnutie prostriedkov fondu na účely ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. ad)** zákona o EF. Zoznam žiadostí o poskytnutie prostriedkov fondu na účely ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. ad)** zákona o EF je podkladom na rokovanie rady fondu“ (ustanovenie **§ 4c ods. 5** zákona o EF).

„Na poskytnutie prostriedkov fondu na účely ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. ad)** zákona o EF nie je právny nárok“ (ustanovenie **§ 4c ods. 6** zákona o EF). „Na poskytovanie prostriedkov fondu na účely ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. ad)** zákona o EF sa nevzťahuje vykonávací predpis podľa ustanovenia **§ 13** zákona o EF a správny poriadok“ (ustanovenie **§ 4c ods. 7** zákona o EF).

Z pohľadu hospodárenia s prostriedkami fondu prináša novela najmä úpravu ustanovenia **§ 5 ods. 5** zákona o EF („Fond posúdi bonitu žiadateľa o podporu formou úveru, prínos a zhodnotenie projektu žiadateľa a bonitu zabezpečenia pre rozhodovanie o poskytnutí podpory formou úveru. Rozsah posúdenia bonity žiadateľa, bonity zabezpečenia alebo prínosu a zhodnotenia projektu žiadateľa určí fond. Fond môže požiadať o posúdenie bonity žiadateľa, bonity zabezpečenia alebo posúdenie prínosu a zhodnotenia projektu aj

tretiu osobu, ktorá má odborné predpoklady v rámci jej podnikateľskej činnosti alebo pedagogickej a vedeckej činnosti“).

Novela ďalej upravuje aj prípady, kedy sa podpora žiadateľovi neposkytne, a to úpravou ustanovenia **§ 9 ods. 10** zákona o EF.

„Podpora sa neposkytne žiadateľovi, **(A)** ktorý porušil finančnú disciplínu pri nakladaní s prostriedkami fondu za čo bol žiadateľovi právoplatným rozhodnutím uložený odvod alebo penále podľa osobitného predpisu v období dvoch kalendárnych rokov pred podaním žiadosti o podporu, **(B)** ktorý je v likvidácii, alebo na ktorého majetok bol právoplatne vyhlásený konkurz, alebo bola povolená reštrukturalizácia, alebo je v ozdravnom režime alebo v nútenej správe podľa osobitného predpisu, **(C)** voči ktorému fond eviduje splatnú pohľadávku v čase doručenia žiadosti o podporu, **(D)** ktorý je fyzickou osobou, ktorá bola právoplatne odsúdená pre úmyselný trestný čin, trestný čin subvenčného podvodu, trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie, trestný čin korupcie, trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti, trestný čin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, alebo **(E)** ktorý je právnickou osobou a bol jej právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu účasti vo verejnom obstarávaní“ (ustanovenie **§ 9 ods. 10** zákona o EF).

→ Kontrola

Zmenám sa nevyhla ani otázka kontroly. Novela totiž zmenila aj ustanovenie **§ 11** zákona o EF.

„Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vykonáva finančnú kontrolu a vnútorný audit“ (ustanovenie **§ 11 ods. 1** zákona o EF). „Fond vykonáva finančnú kontrolu poskytnutia a použitia prostriedkov fondu“ (ustanovenie **§ 11 ods. 2** zákona o EF).

„Ak žiadateľ poruší finančnú disciplínu pri použití a nakladaní s prostriedkami fondu, fond postupuje

podľa osobitného predpisu. V konaní podľa osobitného predpisu je v prvom stupni príslušný útvar fondu určený štatútom fondu. Na odvolacie konanie je príslušný generálny riaditeľ fondu, ktorý rozhoduje na základe návrhu ním zriadenej osobitnej komisie. Uvedený postup fondu sa neuplatní v prípade osobitnej úpravy“ (ustanovenie **§ 11 ods. 3** zákona o EF).

„Na základe žiadosti fondu vykonáva štátny dozor vo veciach dosiahnutia cieľov štátnej environmentálnej politiky činnosťami podľa ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. a) a d)** zákona o EF na celoštátnej a regionálnej úrovni Slovenská inšpekcia životného prostredia a na miestnej úrovni územne príslušný okresný úrad“ (ustanovenie **§ 11 ods. 4** zákona o EF).

„Fond je pri poskytnutí prostriedkov podľa ustanovenia **§ 4 ods. 1 písm. a)** zákona o EF oprávnený poveriť v časti alebo v celom rozsahu iný orgán verejnej správy výkonom finančnej kontroly poskytnutia prostriedkov z rozpočtu fondu“ (ustanovenie **§ 11 ods. 5** zákona o EF).

Na záver novela prináša aj splnomocňovacie ustanovenie (ustanovenie **§ 13** zákona o EF) a prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 15. marca 2022 (ustanovenie **§ 15e** zákona o EF).

„Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o podmienkach poskytovania a použitia podpory“ (ustanovenie **§ 13** zákona o EF). „Konania začaté a právoplatne neskončené pred **15. marcom 2022** sa dokončia podľa doterajších predpisov“ (ustanovenie **§ 15e** zákona o EF).

→ Účinnosť novely

Novela nadobudla účinnosť dňa **15. marca 2022**.

NOVELA ZÁKONA O NELEGÁLNEJ PRÁCI A NELEGÁLNOM ZAMESTNÁVANÍ

Jednou zo základných otázok pracovného práva je práve otázka prevencie a ochrany pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním. Zmeny uvedenej problematiky prináša novela zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní.

Dňa 16. marca 2022 bol Národnou radou Slovenskej republiky prijatý zákon (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o nelegálnej práci“) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“).

→ Prehľad zmien

Novelou sa vzhľadom na opakované podnety podnikateľského prostredia rozširuje výnimka z nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania podľa ustanovenia § 2a zákona o nelegálnej práci aj na spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má najviac dvoch spoločníkov, ktorí sú v príbuzenskom vzťahu v priamom rade, manželmi alebo súrodencami, a na ich príbuzných v priamom rade, súrodencov alebo manželov, ak títo príbuzní sú dôchodkovo poistení, sú poberateľmi dôchodkov podľa osobitných predpisov alebo sú žiakmi alebo študentmi do 26 rokov veku. Súčasne sa v záujme zefektívnenia a zjednotenia postupov pri výkone kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania ponecháva výkon tejto kontroly vo výlučnej kompetencii inšpektorátov práce. Podľa doterajšej právnej úpravy bola kompetencia na výkon kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania daná Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a inšpektorátom práce. Kontrolné orgány však pri kontrole nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania postupovali podľa odlišných procesných postupov upravených v rozdielnych zákonoch, čo v praxi vyvolávalo nejednotnosť. Z

uvedeného dôvodu sa ruší kompetencia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a úradov práce, sociálnych vecí a rodiny na výkon kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Ďalším dôležitým aspektom je potreba vytvárania podmienok pre Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, umožňujúcich im sústredenie výkonu svojej činnosti na oblasť služieb zamestnanosti.

Prvou zmenou, ktorú novela do zákona o nelegálnej práci priniesla je nové znenie ustanovenia § 2a zákona o nelegálnej práci.

„Nelegálna práca nie je práca, ktorú pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, alebo pre právnickú osobu, ktorá je spoločnosťou s ručením obmedzeným a ktorá má najviac dvoch spoločníkov, ktorí sú príbuznými v priamom rade, súrodencami alebo manželmi, vykonáva príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel tejto fyzickej osoby alebo niektorého z týchto spoločníkov, ak tento príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov alebo je žiakom alebo študentom do 26 rokov veku“ (ustanovenie § 2a ods. 1 zákona o nelegálnej práci).

„Nelegálne zamestnávanie nie je, ak pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, alebo pre právnickú osobu, ktorá je spoločnosťou s ručením obmedzeným a ktorá má najviac dvoch spoločníkov, ktorí sú príbuznými v priamom rade, súrodencami alebo manželmi, vykonáva prácu príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel tejto fyzickej osoby alebo niektorého z týchto spoločníkov, ak tento príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov alebo je žiakom alebo študentom do 26 rokov veku“ (ustanovenie § 2a ods. 2 zákona o nelegálnej práci).

Novelou teda dochádza k rozšíreniu výnimky z nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania

v ustanovení § 2a zákona o nelegálnej práci na spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré majú najviac dvoch spoločníkov, ktorí sú fyzickými osobami a ktorí sú medzi sebou v príbuzenskom vzťahu v priamom rade, manželmi alebo súrodencami, a na ich príbuzných v priamom rade, súrodencov alebo manželov, ak títo príbuzní sú dôchodkovo poistení, sú poberateľmi dôchodkov podľa osobitných predpisov alebo sú žiakmi alebo študentmi do 26 rokov veku.

→ Kontrola nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania

Novela ďalej prináša do zákona o nelegálnej práci zmenu, podľa ktorej kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania budú vykonávať inšpektoráty práce, ktoré budú jedinými kontrolnými orgánmi nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Doteraz kontrolu vykonávali aj Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Tieto orgány už nebudú vykonávať kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania (ustanovenie § 5 ods. 1 zákona o nelegálnej práci).

Novela prináša aj nové ustanovenie § 7cb zákona o nelegálnej práci („Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2023“).

„Kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania a kontrolu zákazu prijat' prácu alebo službu podľa ustanovenia § 7b ods. 5 zákona o nelegálnej práci začatú Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce, sociálnych vecí a rodiny pred 1. januárom 2023, ktorá nebola skončená, dokončí Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa predpisov účinných do 31. decembra 2022“ (ustanovenie § 7cb ods. 1 zákona o nelegálnej práci).

„Pokutu za nelegálnu prácu a pokutu za porušenie zákazu prijat' prácu alebo službu podľa ustanovenia § 7b ods. 5 zákona o nelegálnej práci na základe výsledkov kontroly podľa ustanovenia § 7cb ods. 1 zákona o nelegálnej práci uloží Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa predpisov účinných do 31. decembra 2022“ (ustanovenie § 7cb ods. 2 zákona o nelegálnej práci). „Konanie o uloženie pokuty za nelegálnu prácu a konanie o uloženie pokuty za porušenie zákazu prijat' prácu alebo

službu podľa ustanovenia § 7b ods. 5 zákona o nelegálnej práci začaté Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce, sociálnych vecí a rodiny pred 1. januárom 2023, ktoré nebolo právoplatne skončené, dokončí Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa predpisov účinných do 31. decembra 2022“ (ustanovenie § 7cb ods. 3 zákona o nelegálnej práci).

„Na účely ustanovenia § 7cb ods. 1 až 3 zákona o nelegálnej práci sa porušenie zákazu nelegálnej práce a porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania posudzuje podľa ustanovenia § 2a zákona o nelegálnej práci v znení účinnom od 1. januára 2023“ (ustanovenie § 7cb ods. 4 zákona o nelegálnej práci).

„V konaní pred správnym súdom vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia o uložení pokuty za nelegálnu prácu alebo pokuty za porušenie zákazu prijat' prácu alebo službu podľa ustanovenia § 7b ods. 5 zákona o nelegálnej práci začatom pred 1. januárom 2023 zostáva Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny účastníkom konania. Ak súd v konaní podľa prvej vety zruší napadnuté rozhodnutie a vec vráti správnemu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie, v novom konaní rozhodne (A) v prvom stupni inšpektorát práce miestne príslušný podľa sídla úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý v pôvodnom konaní rozhodoval v prvom stupni, (B) v druhom stupni Národný inšpektorát práce“ (ustanovenie § 7cb ods. 5 zákona o nelegálnej práci). „Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny poskytnú Národnému inšpektorátu práce informácie podľa ustanovenia § 5a ods. 3 zákona o nelegálnej práci aj za rok 2022“ (ustanovenie § 7cb ods. 6 zákona o nelegálnej práci).

→ Zákon o službách zamestnanosti

Novela prináša aj zmeny v zákone o službách zamestnanosti.

Po novom sa tak v nadväznosti na zmeny v zákone o nelegálnej práci, v zmysle ktorých budú kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania vykonávať inšpektoráty práce, ktoré budú jedinými kontrolnými orgánmi nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, **vypúšťa kompetencia ústredia ústredia vykonávať kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania a súvisiace oznamovacie povinnosti.** Zároveň sa v

tejto súvislosti **vypúšťa kompetencia ústredia prejednávať priestupky a rozhodovať o uložení dodatočnej platby podľa zákona o nelegálnej práci** (ustanovenie **§ 12** zákona o službách zamestnanosti).

Do zákona službách zamestnanosti taktiež pribudlo nové prechodné ustanovenie **§ 72at** zákona o službách zamestnanosti („**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2023**“).

„Konanie o uloženie pokuty za nelegálne zamestnávanie a konanie o uložení dodatočnej platby podľa osobitného predpisu začaté ústredím alebo úradom pred 1. januárom 2023, ktoré nebolo právoplatne skončené, dokončí ústredie alebo úrad podľa predpisov účinných do 31. decembra 2022“ (ustanovenie **§ 72at ods. 1** zákona o službách zamestnanosti).

„Pokutu za nelegálne zamestnávanie na základe výsledkov kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania začatej pred 1. januárom 2023 uloží ústredie alebo úrad podľa predpisov účinných do 31. decembra 2022“ (ustanovenie **§ 72at ods. 2** zákona o službách zamestnanosti). „Na účely

ustanovenia **§ 72at ods. 1 a 2** zákona o službách zamestnanosti sa porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania posudzuje podľa osobitného predpisu v znení účinnom od **1. januára 2023**“ (ustanovenie **§ 72at ods. 3** zákona o službách zamestnanosti).

„V konaní pred správnym súdom vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia o uložení pokuty za nelegálne zamestnávanie alebo vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia o uložení dodatočnej platby podľa osobitného predpisu začatom pred 1. januárom 2023 zostáva ústredie účastníkom konania. Ak súd v konaní podľa prvej vety zruší napadnuté rozhodnutie a vec vráti správnemu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie, v novom konaní rozhodne **(A)** v prvom stupni inšpektorát práce miestne príslušný podľa sídla úradu, ktorý v pôvodnom konaní rozhodoval v prvom stupni, **(B)** v druhom stupni Národný inšpektorát práce“ (ustanovenie **§ 72at ods. 4** zákona o službách zamestnanosti).

→ Účinnosť novely

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. januára 2023**.

NOVELA ZÁKONA O POSKYTOVATEĽOCH ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Novela zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti prináša do slovenskej legislatívy najmä zjednodušenie prístupu k výkonu niektorých zdravotníckych povolání, ale taktiež precizuje ustanovenia, týkajúce sa podmienok akreditácie študijných programov a povinností vzdelávacích ustanovizní, ktoré získali akreditáciu na uskutočňovanie študijných programov ďalšieho vzdelávania.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa 17. februára 2022 zákon č. 67/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovateľoch“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Okrem zákona o poskytovateľoch sa novelou menia a dopĺňajú aj (A) zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotníckej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“), (B) zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohlade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“), (C) zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o liekoch“) a (D) zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NZIS“).

→ Ciel' novely

Cieľom novely je zjednodušenie prístupu k výkonu niektorých zdravotníckych povolání zrušením podmienky preukazovať odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností u zdravotníckych povolání psychológ, logopéd, liečebný pedagóg, fyzik a laboratórny

diagnostik získaním osvedčenia o príprave na výkon práce v zdravotníctve. Ďalej sa novelou precizujú ustanovenia týkajúce sa podmienok akreditácie študijných programov a povinností vzdelávacích ustanovizní, ktoré získali akreditáciu na uskutočňovanie študijných programov ďalšieho vzdelávania. Na základe potrieb aplikačnej praxe a v súlade s cieľmi rezidentského štúdia ako nástroja na doplnenie systému poskytovania zdravotnej starostlivosti príslušnými špecialistami sa upravujú niektoré ustanovenia týkajúce sa rezidentského štúdia. V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2021 - 2024 sa z dôvodu zjednodušenia a zrýchlenia uplatnenia zdravotníckych pracovníkov z cudziny upravujú podmienky overovania ovládania štátneho jazyka v rozsahu nevyhnutnom na výkon zdravotníckeho povolání. Skracujú sa lehoty uznávania dokladov o ďalšom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov vydaných vzdelávacími inštitúciami alebo inými oprávnenými orgánmi podľa právnych predpisov členských štátov Európskej únie alebo tretích štátov. V súlade s Plánom obnovy a odolnosti Slovenskej republiky sa možnosť výkonu dočasnej odbornej stáže predlžuje aj na obdobie po ukončení krízovej situácie spôsobenej pandemiou ochorenia Covid-19. V nasledujúcom texte prinášame len prehľad najdôležitejších zmien a odkazujeme na plné znenie novely zverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

→ Ovládanie štátneho jazyka

Prvou výraznejšou zmenou, ktorú novela do zákona o poskytovateľoch priniesla, je zakotvenie nového ustanovenia § 34b zákona o poskytovateľoch („Ovládanie štátneho jazyka“).

„Ovládanie štátneho jazyka cudzinec preukazuje dokladom o (A) úspešnom vykonaní maturitnej skúšky alebo štátnej jazykovej skúšky zo štátneho jazyka alebo z českého jazyka, (B) úspešnom vykonaní doplňujúcej skúšky podľa osobitného predpisu, (C) odbornej spôsobilosti podľa

ustanovenia **§ 33 ods. 2** zákona o poskytovateľoch v príslušnom študijnom programe uskutočnenom v štátnom jazyku alebo **(D)** ovládání štátného jazyka vydaným Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“)“ (ustanovenie **§ 34b ods. 1** zákona o poskytovateľoch).

„Žiadosť o overenie ovládania štátného jazyka podáva cudzinec ministerstvu zdravotníctva. Žiadosť obsahuje meno a priezvisko, dátum narodenia, údaj o štátnom občianstve, korešpondenčnú adresu, emailovú adresu alebo telefónne číslo a podpis cudzinca. Vzor žiadosti zverejní ministerstvo zdravotníctva na svojom webovom sídle“ (ustanovenie **§ 34b ods. 2** zákona o poskytovateľoch). „K žiadosti podľa ustanovenia **§ 34b ods. 2** zákona o poskytovateľoch cudzinec doloží kópiu **(A)** rozhodnutia o uznaní dokladu o vzdelaní podľa ustanovenia **§ 35 ods. 1** zákona o poskytovateľoch alebo **(B)** dokladu o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania podľa ustanovenia **§ 33 ods. 2** zákona o poskytovateľoch v príslušnom študijnom programe uskutočnenom v inom ako v štátnom jazyku“ (ustanovenie **§ 34b ods. 3** zákona o poskytovateľoch).

„Ak žiadosť nemá náležitosti podľa ustanovenia **§ 34b ods. 2 a 3** zákona o poskytovateľoch, ministerstvo zdravotníctva vyzve cudzinca, aby najneskôr v deň konania overenia ovládania štátného jazyka doplnil chýbajúce doklady“ (ustanovenie **§ 34b ods. 4** zákona o poskytovateľoch). „Overenie ovládania štátného jazyka vykonáva ministerstvo zdravotníctva podľa osobitného predpisu najmenej dvakrát ročne“ (ustanovenie **§ 34b ods. 5** zákona o poskytovateľoch). „Termín overenia ovládania štátného jazyka ministerstvo zdravotníctva oznámi cudzincovi najneskôr 10 dní pred overením ovládania štátného jazyka“ (ustanovenie **§ 34b ods. 6** zákona o poskytovateľoch).

„Ak sa cudzinec nezúčastní overenia ovládania štátného jazyka v termíne podľa ustanovenia **§ 34b ods. 6** zákona o poskytovateľoch, konanie o overení ovládania štátného jazyka ministerstvo zdravotníctva zastaví“ (ustanovenie **§ 34b ods. 7** zákona o poskytovateľoch). „Ministerstvo zdravotníctva rozhodne o ovládání štátného jazyka do 30 kalendárnych dní odo dňa overenia ovládania štátného jazyka uvedeného v oznámení podľa ustanovenie **§ 34b ods. 6** zákona o poskytovateľoch“ (ustanovenie **§ 34b ods. 6**

zákona o poskytovateľoch). „Ak cudzinec v overení ovládania štátného jazyka nevyhovel, môže overenie opakovať v termíne určenom ministerstvom zdravotníctva. Cudzinec podľa prvej vety môže opakovane podať žiadosť podľa ustanovenia **§ 34b ods. 2** zákona o poskytovateľoch, doklady podľa ustanovenia **§ 34b ods. 3** zákona o poskytovateľoch nepredkladá“ (ustanovenie **§ 34b ods. 9** zákona o poskytovateľoch). „Podrobnosti o priebehu overenia ovládania štátného jazyka a hodnotení ovládania štátného jazyka ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva“ (ustanovenie **§ 34b ods. 10** zákona o poskytovateľoch).

Zmeny sa dotkli aj oblasti ďalšieho vzdelávania zdravotníckeho pracovníka, a to doplnením nových ustanovení **§ 39 ods. 5 až 11** zákona o poskytovateľoch.

„Vzdelávacia ustanovizeň, ktorej ministerstvo zdravotníctva vydalo osvedčenie o akreditácii (ustanovenie **§ 40** zákona o poskytovateľoch), zaradí zdravotníckeho pracovníka do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia kompletnej žiadosti. Žiadosť o zaradenie zdravotníckeho pracovníka do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy obsahuje najmä **(A)** úradne osvedčenú kópiu dokladu o získanej odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností zdravotníckeho pracovníka podľa ustanovenia **§ 33 ods. 1 a 8** zákona o poskytovateľoch, **(B)** čestné vyhlásenie zdravotníckeho pracovníka, že nie je zaradený do špecializačného štúdia v inom špecializačnom odbore, **(C)** úradne osvedčenú kópiu dokladu o získanej odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností zdravotníckeho pracovníka podľa ustanovenia **§ 33 ods. 5** zákona o poskytovateľoch, ak takú získal, **(D)** kópiu dokladu, na základe ktorého zdravotnícky pracovník vykonáva zdravotnícke povolanie podľa ustanovenia **§ 3 ods. 4 písm. a) až d)** zákona o poskytovateľoch, **(E)** názov špecializačného odboru alebo názov certifikovanej pracovnej činnosti“ (ustanovenie **§ 39 ods. 5** zákona o poskytovateľoch).

„Špecializačné štúdium alebo certifikačná príprava začína dňom zaradenia zdravotníckeho pracovníka do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy“ (ustanovenie **§ 39 ods. 6** zákona

o poskytovateľoch). „Ak v ustanovení **§ 39 ods. 8 a 9** zákona o poskytovateľoch nie je ustanovené inak, zdravotnícky pracovník, ktorý je v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu, môže po uplynutí skúšobnej doby požiadať zamestnávateľa o podanie žiadosti o zaradenie do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy. Zamestnávateľ po vzájomnej dohode so zdravotníckym pracovníkom podá žiadosť o zaradenie zdravotníckeho pracovníka do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy vzdelávacej ustanovizni najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti zdravotníckeho pracovníka“ (ustanovenie **§ 39 ods. 7** zákona o poskytovateľoch).

„Zdravotnícky pracovník, ktorý je držiteľom licencie (ustanovenie **§ 68** zákona o poskytovateľoch), držiteľom povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia (ustanovenie **§ 11** zákona o poskytovateľoch) alebo držiteľom povolenia na zaobchádzanie s liekmi a so zdravotníckymi pomôckami môže požiadať samosprávny kraj o zaradenie do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy; samosprávny kraj podá žiadosť o zaradenie zdravotníckeho pracovníka do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy vzdelávacej ustanovizni najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti zdravotníckeho pracovníka“ (ustanovenie **§ 39 ods. 8** zákona o poskytovateľoch)

„Žiadosť o zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačných odboroch určených na riadenie a organizáciu zdravotníctva a do sústavného vzdelávania (ustanovenie **§ 40** zákona o poskytovateľoch) podáva vzdelávacej ustanovizni zdravotnícky pracovník“ (ustanovenie **§ 39 ods. 9** zákona o poskytovateľoch). „Zdravotnícky pracovník, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania v cudzine, predkladá so žiadosťou o zaradenie do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy podľa ustanovenia **§ 39 ods. 6 až 8** zákona o poskytovateľoch aj rozhodnutie o uznaní dokladov o vzdelaní (ustanovenie **§ 35** zákona o poskytovateľoch)“ (ustanovenie **§ 39 ods. 10**

zákona o poskytovateľoch). „Pri zaradovaní do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy sa jednotlivé zdravotnícke povolania (ustanovenie **§ 27 ods. 1 a 2** zákona o poskytovateľoch) nemôžu zamieňať a jednotlivé špecializačné odbory a certifikované pracovné činnosti sú pri zaradovaní do špecializačného štúdia a certifikačnej prípravy vzájomne nezastupiteľné“ (ustanovenie **§ 39 ods. 11** zákona o poskytovateľoch).

Novela priniesla do zákona o poskytovateľoch aj zmenu **prílohy č. 3** zákona o poskytovateľoch, a to najmä v rozsahu zmeny **(A)** označenia názvov profesijných titulov ako aj názvov dokladov, ktoré sa uznávajú ako diplom o špecializácii v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo v zdravotníckom povolaní lekár získaný v Slovenskej republike, **(B)** označenia názvov udeľujúcich orgánov a názvov dokladov, ktoré sa uznávajú ako diplom o špecializácii v príslušnom špecializačnom odbore v zdravotníckom povolaní lekár získaný v Slovenskej republike, **(C)** označenia názvov profesijných titulov ako aj názvov dokladov, ktoré sa uznávajú ako diplom o špecializácii v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo v zdravotníckom povolaní lekár získaný v Slovenskej republike, **(D)** označenia názvov udeľujúcich orgánov ako aj názvov dokladov, ktoré sa uznávajú ako diplom o špecializácii v špecializačnom odbore maxilofaciálna chirurgia v zdravotníckom povolaní zubný lekár získaný v Slovenskej republike.

Okrem zákona o poskytovateľoch dochádza novelou aj k drobným zmenám v zákone o zdravotnej starostlivosti, zákone o zdravotných poisťovniach, zákone o liekoch a zákone o NZIS.

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda delenú účinnosť **(A) dňa 15 marca 2022, (B) dňa 01. apríla 2022 a (C) dňa 30. júna 2022.**

NOVELA ZÁKONA O REGIONÁLNEJ INVESTIČNEJ POMOCI

Novela zákona o regionálnej investičnej pomoci sa snaží reagovať na negatívne vplyvy, ktorými sa pandémia dotkla podnikateľských subjektov, prijímajúcich investičnú pomoc. Novela zákona o regionálnej investičnej pomoci má tiež zmiernovať niektoré povinnosti a podmienky na poskytnutie investičnej pomoci.

Dňa **16. februára 2022** bol Národnou radou Slovenskej republiky prijatý zákon (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **57/2018** Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regionálnej pomoci“) a ktorým sa dopĺňa zákon č. **67/2020** Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimoriadnych opatreniach“).

→ Prehľad zmien

Novela reflektuje na pretrvávajúcu situáciu spôsobenú pandemiou COVID-19, ktorá zásadným a nepredvídateľným spôsobom ovplyvnila podnikateľské subjekty vrátane tých, ktoré sú prijímateľmi investičnej pomoci. Pri tejto skupine podnikateľských subjektov pandémia COVID-19 navyše priamo ovplyvnila ich schopnosť plniť povinnosti a podmienky na poskytnutie investičnej pomoci vyplývajúce z rozhodnutí o poskytnutí, resp. rozhodnutí o schválení investičnej pomoci. Porušenie povinností a podmienok na poskytnutie investičnej pomoci by mohlo viesť až k rušeniu rozhodnutí o poskytnutí, resp. rozhodnutí o schválení investičnej pomoci, pričom už v rámci prvej a druhej vlny pandémie COVID-19 bolo ustálené, že „hromadné“ rušenie podpory inak prosperujúcich a riadne realizovaných investičných zámerov by bolo neželaným javom. Súčasne, vzhľadom na akútnu potrebu podpory hospodárskeho rozvoja v súvislosti s ozdravením ekonomiky, novela taktiež dočasne zmiernila niektoré vybrané povinnosti a podmienky na poskytnutie investičnej pomoci v prospech nových investícií, ktoré sa o investičnú pomoc uchádzajú počas pandémie. Ambíciou novely nie

je podľa jej predkladateľov poskytnúť prijímateľom investičnej pomoci podporu nad rámec iných opatrení vlády Slovenskej republiky prijatých v súvislosti s pandemiou COVID-19. Novela sa opätovne zameriava výlučne na zmiernenie niektorých podmienok investičnej pomoci z hmotného a časového hľadiska.

Prvou zásadnejšou zmenou, ktorú novela do zákona o regionálnej pomoci prináša je doplnenie nových ustanovení **§ 30c a 30d** zákona o regionálnej pomoci.

Nové ustanovenie **§ 30c** zákona o regionálnej pomoci predstavuje **prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15. marca 2022**.

„Investičné stimuly a investičná pomoc, ktoré boli schválené do **14. marca 2022** zostávajú v platnosti v rozsahu a za podmienok tak, ako boli uvedené v rozhodnutí o poskytnutí investičných stimulov alebo v rozhodnutí o schválení investičnej pomoci“ (ustanovenie **§ 30c ods. 1** zákona o regionálnej pomoci).

„Konania o posudzovaní žiadosti o investičnú pomoc a schvaľovaní investičnej pomoci začaté a právoplatne neukončené do **14. marca 2022** sa dokončia podľa predpisov účinných od **15. marca 2022**“ (ustanovenie **§ 30c ods. 2** zákona o regionálnej pomoci).

Nové ustanovenie **§ 30d** zákona o regionálnej pomoci zasa prináša **prechodné ustanovenia súvisiace s mimoriadnou situáciou spôsobenou šírením ochorenia COVID-19 účinné od 15. marca 2022**.

„Ak ide o konania o poskytnutí investičnej pomoci začaté a neukončené do **14. marca 2022** a o konania o poskytnutí investičnej pomoci začaté od **15. marca 2022** prijímateľom môže byť aj fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá je podnikom v ťažkostiach podľa osobitného predpisu, ustanovenia **§ 4 ods. 3 písm. h) prvá časť vety, § 15 ods. 3 a § 28 ods. 5** zákona o regionálnej pomoci sa nepoužijú“ (ustanovenie **§ 30d ods. 1** zákona o regionálnej pomoci).

Povinnosť prijímateľa podľa ustanovenia **§ 22 ods. 10** zákona o regionálnej pomoci sa nevzťahuje na

nové pracovné miesto vytvorené po podaní žiadosti alebo po vydaní rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci, ak pracovné miesto zaniklo počas platnosti výnimky podľa osobitného predpisu, najskôr však k **12. marcu 2020**; táto výnimka platí rovnako pre investičné zámery s oprávnenými investičnými nákladmi podľa ustanovenia **§ 6 ods. 1 písm. a)** zákona o regionálnej pomoci, investičné zámery s oprávnenými mzdovými nákladmi podľa ustanovenia **§ 6 ods. 1 písm. b)** zákona o regionálnej pomoci a pre investičné zámery s oprávnenými nákladmi kombinovanými podľa ustanovenia **§ 6 ods. 1 písm. c)** zákona o regionálnej pomoci“ (ustanovenie **§ 30d ods. 2** zákona o regionálnej pomoci).

„Ak ide o konania o poskytnutí investičnej pomoci začaté od **1. januára 2022** a právoplatne neukončené do **14. marca 2022** a konania o poskytnutí investičnej pomoci začaté od **15. marca 2022 do 31. decembra 2022**, (A) lehota na splnenie povinnosti podľa ustanovenia **§ 22 ods. 3** zákona o regionálnej pomoci, sa predlžuje na **24 mesiacov**, (B) lehota na splnenie povinnosti podľa ustanovenia **§ 22 ods. 13 a 14** zákona o regionálnej pomoci, sa predlžuje na päť rokov od doručenia rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci; pri veľkých investičných projektoch sa lehota na splnenie tejto povinnosti predlžuje na sedem rokov od doručenia rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci, (C) hodnota nárastu výroby alebo služieb v hodnotovom alebo v objemovom vyjadrení podľa ustanovenia **§ 22 ods. 16** zákona o regionálnej pomoci, sa znižuje na najmenej 5 %, (D) hodnota uvedená v ustanovení **§ 22 ods. 19 písm. a)** zákona o regionálnej pomoci sa znižuje na 70 %, (E) hodnota uvedená ustanovení v **§ 22 ods. 19 písm. d)** zákona o regionálnej pomoci sa znižuje na 80 %, (F) povinnosti podľa ustanovenia **§ 8 písm. c) a § 9 písm. c)** zákona o regionálnej pomoci sa v kalendárnych rokoch **2022 až 2023** považujú za splnené; tým nie je dotknutá povinnosť prijímateľa vynaložiť oprávnené mzdové náklady minimálne v nominálnej hodnote uvedenej v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci, (G) povinnosť podľa ustanovenia **§ 22 ods. 12** zákona o regionálnej pomoci sa v účtovných obdobiach zasahujúcich do rokov **2022 až 2023** považuje za splnenú; tým nie je dotknutá povinnosť prijímateľa vynaložiť oprávnené mzdové náklady minimálne v nominálnej hodnote uvedenej v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci“ (ustanovenie **§ 30d ods. 3** zákona o regionálnej pomoci).

„Ustanovenia **§ 30d ods. 2 a 3** zákona o regionálnej pomoci sa použijú aj na investičnú pomoc schválenú podľa zákona č. **561/2007 Z. z.** o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak tým nedôjde k poskytnutiu neoprávnenej výhody prijímateľovi“ (ustanovenie **§ 30d ods. 4** zákona o regionálnej pomoci).

Okrem zákona o regionálnej pomoci, dochádza novelou aj k zmene zákona o mimoriadnych opatreniach, do ktorého po novom pribúda nové ustanovenie **§ 24ad** zákona o mimoriadnych opatreniach.

„Pri uplatnení daňového bonusu sa na účely splnenia podmienky dosiahnutia zdaniteľných príjmov aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy považuje za zdaniteľné príjmy aj (A) plnenie poskytnuté v rámci aktívnej politiky trhu práce, (B) platba podľa osobitného predpisu, (C) prijaté nemocenské z dôvodu, že bol uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie podľa osobitného predpisu, (D) prijaté ošetrovné podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie **§ 24ad** zákona o mimoriadnych opatreniach).

„Ustanovenie **§ 24ad ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach sa uplatní u daňovníka (A) s príjmami podľa osobitného predpisu na príjmy (1) podľa ustanovenia **§ 24ad ods. 1 písm. a) a b)** zákona o mimoriadnych opatreniach preukázateľne prijaté a zaúčtované v účtovníctve daňovníka, zaevidované v daňovej evidencii daňovníka alebo zaevidované v evidencii daňovníka od **1. januára 2021 do 31. decembra 2021**, (2) podľa ustanovenia **§ 24ad ods. 1 písm. c) a d)** zákona o mimoriadnych opatreniach preukázateľne prijaté od **1. januára 2021 do 31. decembra 2021**, (B) s príjmami podľa osobitného predpisu na príjem preukázateľne prijatý za zdaňovacie obdobie 2021 plynúci najdlhšie do **31. januára 2022**“ (ustanovenie **§ 24ad** zákona o mimoriadnych opatreniach).

Ustanovenie **§ 24ad ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach uplatní len daňovník, ktorý na účely uplatnenia daňového bonusu nesplní podmienku dosiahnutia zdaniteľných príjmov aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy z vykonávanej činnosti, z ktorej dosahuje príjmy podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie **§ 24ad ods. 3** zákona o mimoriadnych opatreniach).

„Zamestnanec, ktorý na účely uplatnenia daňového bonusu nespĺňa podmienku dosiahnutia zdaniteľných príjmov aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy z príjmov zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu a v súvislosti s týmito príjmami dosahoval príjmy podľa ustanovenia **§ 24ad ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach, je povinný v lehote do **10. marca 2022** oznámiť zamestnávateľovi výšku prijatých príjmov pre účely ich započítania na uplatnenie daňového bonusu v členení podľa ustanovenia **§ 24ad ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach, pričom

zamestnávateľ na ne prihladne pri vykonávaní ročného zúčtovania a výpočte dane z príjmov podľa osobitného predpisu, ak zamestnanec o vykonanie ročného zúčtovania požiadal“ (ustanovenie **§ 24ad** zákona o mimoriadnych opatreniach).

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda účinnosť čiastočne **dňom vyhlásenia** a čiastočne dňa **15. marca 2022**.

NOVELA ZÁKONA O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ

Zmenami si po novom prešla aj oblasť verejného obstarávania, konkrétne podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, ktorých predmetom je dodanie krmív určených pre chovné a rehabilitačné stanice, či kosenie trávnatých porastov, odstraňovanie náletových drevín a pod.

Dňa 16. februára 2022 Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. 64/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“) a ktorým sa menia niektoré zákony. Novelou ďalej dochádza aj k zmene (1) zákona č. 359/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a (2) zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

→ Cieľ novely

Cieľom novely je najmä doplnenie zákona o VO o skutočnosť, že na podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je dodanie krmív určených pre chovné a rehabilitačné stanice sa nevzťahuje zákon o VO. Podľa novely sa však zákon o VO po novom nebude vzťahovať ani na podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, ktorých predmetom je napríklad kosenie trávnych porastov, mulčovanie, odstraňovanie náletových drevín, odstraňovanie invázií a nepôvodných druhov a pod.

Jednou z prvých zmien, ktorú novela do zákona o VO prináša, je rozšírenie zákaziek, na ktoré sa zákon o VO nebude vzťahovať.

Po novom totiž platí, že „zákon o VO sa nevzťahuje na podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je dodanie krmív určených pre zvieratá v zoologických záhradách, alebo v chovných a rehabilitačných staniciach, a na zabezpečovanie starostlivosti o nájdené hendikepované chránené živočíchy“ (ustanovenie § 1 ods. 13 písm. x) zákona o VO).

V zmysle novelizovaného znenia sa zákon o VO nevzťahuje ani na podlimitnú zákazku a zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je kosenie trávnych porastov, mulčovanie, odstraňovanie náletových drevín, odstraňovanie invázií a nepôvodných druhov alebo pasenie a s tým bezprostredne súvisiace činnosti, ak ide o služby poskytované na účely starostlivosti o chránené územie“ (ustanovenie § 1 ods. 13 písm. aa) zákona o VO).

Novelizáciou si prešlo aj ustanovenie § 175 ods. 12 zákona o VO, upravujúce rozhodovaciu činnosť Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“).

„Proti rozhodnutiu úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného nemožno podať opravný prostriedok. Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného je preskúmateľné súdom, pričom žaloba musí byť podaná do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. **Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, ktorým sa kontrolovanému neukladá povinnosť, nie je preskúmateľné súdom**“ (ustanovenie § 175 ods. 12 zákona o VO). Novela dopĺňa práve poslednú, na hrubo označenú vetu.

Z pohľadu preskúmania právoplatných rozhodnutí úradu, dochádza novelou k doplneniu ustanovenia § 177 ods. 1 a 177 ods. 5 zákona o VO.

„Rozhodnutie podľa ustanovenia § 174 zákona o VO a rozhodnutie podľa ustanovenia § 175 zákona o VO, ktoré je právoplatné, môže z vlastného podnetu preskúmať predseda úradu. **Ak predmetom rozhodnutia podľa prvej vety je preskúmanie postupu zadávania zákazky, koncesie alebo rámcovej dohody úplne alebo sčasti financovanej z prostriedkov európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 - 2020 predseda úradu toto rozhodnutie preskúma na základe podnetu riadiaceho orgánu, orgánu auditu alebo certifikačného orgánu**“ (ustanovenie § 177 ods. 1 zákona o VO).

„Predseda úradu nemôže rozhodnutie zmeniť po uplynutí troch rokov odo dňa právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia. **Ak ide o rozhodnutie, ktorého predmetom je preskúmanie postupu zadávania zákazky,**

koncesie alebo rámcovej dohody úplne alebo sčasti financovanej z prostriedkov európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 - 2020 predseda úradu nemôže takéto rozhodnutie zmeniť po uplynutí piatich rokov odo dňa jeho právoplatnosti“ (ustanovenie **§ 177 ods. 5** zákona o VO).

Zmenami si prešlo aj ustanovenie **§ 187h** zákona o VO, upravujúce **prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 31. marca 2022.**

Novinkou je napríklad zmena ustanovenia **§ 187h ods. 18** zákona o VO („Ak v ustanovení **§ 187h ods. 19** zákona o VO nie je ustanovené inak, konanie v ktorom rozhoduje Rada úradu (ďalej len „rada“) a v ktorom nebolo vydané rozhodnutie do **30. marca 2022**, dokončí rada podľa ustanovenia **§ 187i** zákona o VO; konanie o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania sa dokončí podľa predpisov účinných do **30. marca 2022**“).

Novelou sa ďalej dopĺňa aj ustanovenie **§ 187h ods. 20** zákona o VO („Ak súd zruší rozhodnutie rady vydané podľa predpisov účinných do **30. marca 2022** a vráti vec na ďalšie konanie, v ďalšom konaní rozhoduje rada podľa ustanovenia **§ 187i** zákona o VO; ak ide o rozhodnutie rady podľa ustanovenia **§ 12 ods. 6 a 9** zákona o VO v znení účinnom do **30. marca 2022**, v ďalšom konaní rozhoduje úrad. Ak rada z dôvodov podľa ustanovenia **§ 187i ods. 25** zákona o VO zanikne, v ďalšom konaní podľa prvej vety, v ktorom by inak rozhodovala rada, rozhoduje predseda úradu, a to postupom podľa ustanovenia **§ 187i** zákona o VO, ak sa rozhodnutie súdu podľa prvej vety týka rozhodnutia rady o odvolaní, alebo postupom podľa ustanovenia **§ 177** zákona o VO v znení účinnom od **31. marca 2022**, ak sa rozhodnutie súdu podľa prvej vety týka rozhodnutia rady vydaného v konaní o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania“).

Novela do zákona o VO dopĺňa aj nové ustanovenie **§ 187o** zákona o VO („**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným dňom vyhlásenia**“).

„Ak úrad v konaní začatom podľa ustanovenia **§ 169 ods. 2** zákona o VO v znení účinnom pred dňom účinnosti novely nevydá rozhodnutie pred dňom účinnosti novely, konanie zastaví. Úrad postupuje podľa predchádzajúcej vety aj vtedy, ak súd právoplatným rozsudkom zruší rozhodnutie úradu vydané v konaní začatom podľa ustanovenia **§ 169**

ods. 2 zákona o VO v znení účinnom pred dňom účinnosti novely a vec vráti na ďalšie konanie. Ak rada v konaní, ktorého predmetom je rozhodnutie vydané v konaní začatom podľa ustanovenia **§ 169 ods. 2** zákona o VO v znení účinnom pred dňom účinnosti novely nevydá rozhodnutie pred dňom účinnosti novely, zmení preskúmané rozhodnutie tak, že konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného zastaví; to neplatí, ak ide o konanie podľa ustanovenia **§ 179a** zákona o VO v znení účinnom pred dňom účinnosti novely. Rada postupuje podľa predchádzajúcej vety aj vtedy, ak súd právoplatným rozsudkom zruší rozhodnutie rady podľa predchádzajúcej vety a vec vráti na ďalšie konanie; ustanovenie **§ 187h ods. 20** zákona o VO tým nie je dotknuté“ (ustanovenie **§ 187o ods. 1** zákona o VO).

„Verejné obstarávanie, ktorého sa týka zastavenie konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného pred uzavretím zmluvy podľa ustanovenia **§ 187o ods. 1** zákona o VO, úrad z vlastného podnetu preskúma v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy. Oznámenie o začatí konania o preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy podľa predchádzajúcej vety úrad odošle kontrolovanému do 15 dní od uzavretia zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody, ukončenia súťaže návrhov, zadania zákazky na základe rámcovej dohody alebo ukončenia postupu inovatívneho partnerstva“ (ustanovenie **§ 187o ods. 2** zákona o VO).

„Proti rozhodnutiu úradu vydanému od účinnosti novely v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy ktorého predmetom je postup zadávania zákazky, koncesie alebo rámcovej dohody úplne alebo sčasti financovanej z prostriedkov európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 - 2020 nemožno podať opravný prostriedok. Rozhodnutie úradu vydané od účinnosti novely v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, ktorým sa kontrolovanému neukladá povinnosť nie je preskúmateľné súdom. Rozhodnutie rady vydané od účinnosti novely, ktorého predmetom je rozhodnutie úradu vydané v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, ktorým sa kontrolovanému neukladá povinnosť, nie je preskúmateľné súdom“ (ustanovenie **§ 187o ods. 3** zákona o VO).

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda delenú účinnosť (A) dňom vyhlásenia, (B) dňa 31. marca 2022 a (C) dňa 01. januára 2023.

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva ani povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď bulletin nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, autora článkov JUDr. Martina Točka prostredníctvom emailovej adresy kerteszova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2022